

TIROLOVSKA NESTENIK

Letnik XXVI.

Celovec, petek, 26. november 1971

Štev. 47 (1532)

„Ali je to nemška kultura?“

Javnost ogorčena zaradi množičnih se napadov na partizanska grobišča in zahteva, da storilce končno izsledijo in jih strogo kaznujejo

Prejšnji teden je bilo grobišče partizanskih borcev in žrtev fašizma na pokopališču v Žrelcu — kakor smo kratko poročali že v zadnji številki našega lista — ponovno oskrunjeno. Neznani storilci so spomenik pomazali s črno barvo, in sicer tako, da po mnenju varnostnih oblasti tokrat ni več govora le o poškodbi, marveč o uničenju spomenika. To je tekom zadnjih mesecev že tretji zločinski atentat na partizansko grobišče v Žrelcu. Zato je razumljivo, da v javnosti narašča ogorčenje zaradi množičnih se napadov, zlasti ker varnostnim organom doslej niti v enem samem primeru ni uspelo izslediti storilcev in jih izročiti roki pravice, da bi prejeli zasluženo kazen za svoja gnusna dejanja.

menika; poleg njih pa še vse one, ki kakorkoli pomagajo ustvarjati ozračje, v katerem se taki in podobni izpadi sploh morejo dogajati.

Policijo pa očitno bolj kot izsleditev storilcev in duhovnih očetov teh atentatov zaposluje vprašanje, kako bo uspelo spomenik spet očistiti. Seveda — sledovi, ki so jih zapustili skrunilci grobišča, so vse prej kot znamenje kulturnosti.

Dogodki v Žrelcu pa razkrivajo še drugo značilnost koroške stvarnosti. Kje so ostali vsi tisti, ki so že pri najmanjši akciji okoli dvojezičnih krajevskih napisov čutili potrebo, da „z vso ostrino“ obsodijo „ekstremiste“? Zdaj ne molčijo samo nemško-nacionalistični krogi, ki sicer najbolj glasno kričijo o „izzivanju“ Slovencev; zdaj molčijo tudi vsi drugi — od oblikovalcev javnega mnenja pa tja do vodilnih predstavnikov dežele! Ali se ne zavedajo, da ta molk ni le izraz strahopetnosti, marveč je predvsem dokaz, da na Koroškem vlada dvojni moralni in dvojni pravici. To pa je za deželo in državo, ki se tako rada ponaša s pravno in demokratično ureditvijo, zelo slaba spričevalo, kakor so ponavljajoči se atentati na partizanska grobišča čedalje očitnejša kulturna sramota za Koroško in Avstrijo tudi v očeh mednarodne javnosti!

Zato se nam zdi zelo pošten predlog, ki ga je Zveza koroških partizanov prejela iz vrst nemško govorečega prebivalstva: oskrunjeni spomenik v Žrelcu naj bi opremili z napisom „Ist das die deutsche Kultur?“, potem pa organizirali množične obiske, tako da bi čim širša javnost na lastne oči videla in spoznala, kaj se dogaja na Koroškem.

Skrunitve partizanskih grobišč težko bremenijo ugled Avstrije

V zvezi z zadnjim atentatom na partizansko grobišče v Žrelcu je Zveza koroških partizanov poslala notranjemu ministru Röschu protestno pismo, v katerem opozarja, da je to v teku mesecev že tretja skrunitev tega grobišča.

„Smatramo za svojo dolžnost, da najostreje protestiramo proti vandalizmu brezobzirnih elementov,“ poudarja Zveza koroških partizanov v svojem pismu in zahteva, da pristojne oblasti podvzamejo vse potrebno za končno izsleditev in ustrezno kaznovanje storilcev. „Spričo dejstva, da se podobni napadi na grobišča padlih borcev za svobodo in žrtev fašizma v zadnjem času nevarno množijo, moramo z začudenjem ugotoviti, da varnostni organi še v nobenem primeru niso izsledili storilcev, kar med prebivalstvom povzroča naraščajoče vznemirjenje. S tem nikakor nečemo trditi, da pristojne oblasti nič ne ukrepajo; pri nadaljnji neuspešnosti — ki jo določeni krogi očitno razumejo kot oprostitve in naravnost kot poziv k nadaljnjim napadom — pa bomo prisiljeni seči po samopomoči, da v bodoče preprečimo take in podobne izpade.“

Zveza koroških partizanov izrecno opozarja, da gre v teh primerih za grobišča oz. spomenike, ki so posebej zaščiteni po členu 19 avstrijske državne pogodbe in po določilih zveznega zakona od 7. julija 1948, torej so napadi na te naprave naperjeni tako proti pravni ureditvi kakor tudi proti mednarodnim obveznostim Avstrije. Zato pričakuje, da bo končno le uspelo izslediti storilce in v bodoče preprečiti take brezvestne akcije, ki težko bremenijo ugled Avstrije v svetovni javnosti.

Prepise svojega protestnega pisma je Zveza koroških partizanov poslala koroškemu deželnemu glavarju in varnostni direkciji za Koroško; prav tako pa tudi jugoslovanskemu in poljskemu veleposlaništvu na Dunaju (ker so med pokopanimi borci in žrtvami tudi jugoslovanski in poljski državljani) ter dokumentacijskemu arhivu avstrijskega upora in zvezl avstrijskih borcev za svobodo in žrtev fašizma.

Predsednik italijanske vlade bo sprejel zastopnike Slovencev

Po večkratnem odlaganju obljubljenega sprejema bo predsednik italijanske vlade Emilio Colombo zdaj — kakor izgleda — le sprejel predstavnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Vodja tiskovnega urada predsedstva italijanske vlade je namreč sporočil, da bo do tega sprejema verjetno prišlo že 2. decembra;

pač pa je hkrati že kar opozoril, da v sedanjem precej živahnem političnem trenutku predsednika vlade lahko zadržijo nepredvidene obveznosti, vendar je predvideni datum že vpisan v predsednikov delovni koledar.

Ob zaključku ljudskega štetja, o katerega poteku in diskriminacijskem značaju smo v našem listu že poročali, so tržaška vodstva komunistične partije in socialistične stranke Italije ter Slovenske skupnosti in Slovenske kulturno-gospodarske zveze objavile posebne izjave, v katerih obsojajo diskriminatorno ravnanje izvajalcev ljudskega štetja.

Komunisti bodo preko svojega poslanca Albina Škerka razgrnili dejstva tudi v rimskem parlamentu in od vlade zahtevali pojasnila. Socialisti posebej opozarjajo na drznost tistih, ki so stali v ozadju popisa, saj so si upali groziti županom celo s sodiščem, če bodo sprejemali popisne pole v slovenskem jeziku. Slovenska skupnost izreka priznanje družinskim poglavarjem, ki so kljub pritisku vztrajali pri svojih pravicah. Slovenska kulturno-gospodarska zveza pa poudarja, da so dogodki potrdili pravilnost zaključkov v izjavi, ki so jo že pred začetkom popisa podali voditelji političnih, kulturnih in družbenih organizacij, ki predstavljajo slovensko narodnostno skupnost v Italiji. V tem dokumentu so — kakor smo svoječasno poročali tudi v našem listu — namreč poudarili, da po letih fašističnega nasilja in povojnega nezadovoljivega reševanja manjšinskih vprašanj še niso ustvarjeni pogoji za objektivno ugotavljanje števila pripadnikov narodnostnih skupnosti v Italiji, zato tudi že vnaprej zavračajo vsakršno sklicevanje na rezultate tega popisa.

Kdaj pa pri nas?

Tako vprašuje „Primorski dnevnik“, ko poroča o nedavnem procesu pred sodiščem v Bocnu na Južnem Tirolskem. Proces je namreč v celoti potekal izključno v nemškem jeziku: nemško je govoril italijanski sodnik, nemško sta govorila obtoženec in tožitelj, oba pripadnika nemške manjšine, in nemško je kot prič govoril tudi italijanski orožnik.

„Primorski dnevnik“ primerja razmere na Južnem Tirolskem z razmerami, v katerih živi slovenska narodnostna skupnost v Italiji, ki ji kljub ustavno in mednarodno zajamčeni enakopravnosti še vedno trati pravičo do uporabe svojega jezika na sodišču.

S Slovenci v Italiji pa tudi mi lahko vprašujemo: Kdaj pa pri nas? Kajti tudi na Koroškem pri dosedanjih „širokogrudni“ rešitvi manjšinskega vprašanja ne more biti govora o enakopravnosti, kot jo uživajo južni Tirolci!

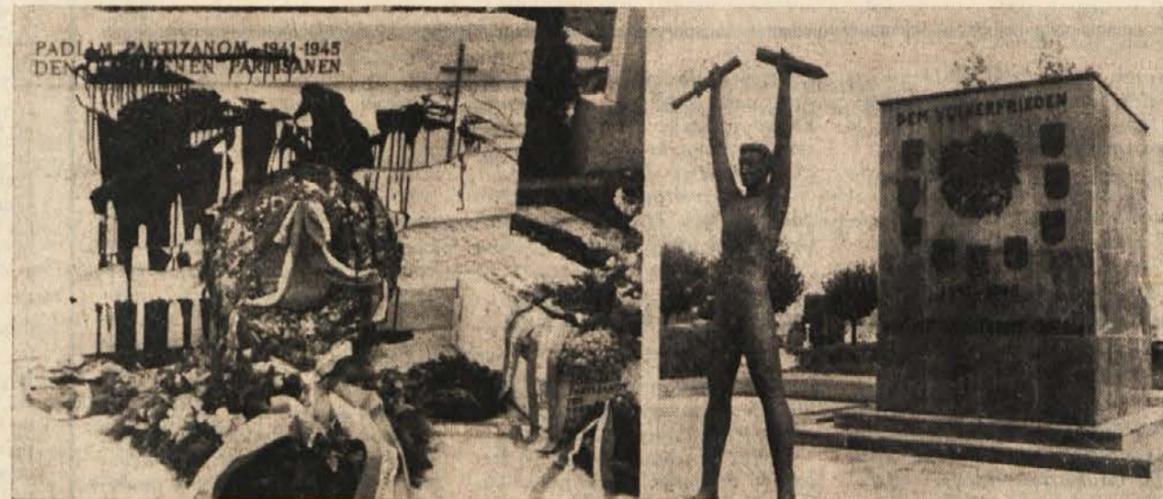
končno, da bo spet mir, da nam ne bo treba živeti v strahu, da nas ti zločinci enkrat poženejo v zrak!

V vrsti podobnih atentatov v raznih krajih južne Koroške je žrelski primer vsekakor posebno značilen.

Do trikratne skrunitve partizanskega grobišča tekom nekaj mesecev je prišlo ravno v kraju, kjer so poznani krivci in sodelavci pri nacističnih zločinih vse do danes ostali nekaznovani.

Dogaja pa se to v kraju, kjer je znan krog ljudi že ob postavitvi protestiral proti partizanskemu spomeniku in z lastnoročnimi podpismi zahteval njegovo odstranitev. Ampak policija menda ne ve, kje naj bi iskala krivce. Zakaj se ne ravna tudi v tem primeru po splošno znani logiki, ki jo vedno spet doživljamo na procesih proti nacističnim zločincem, kjer se vsi — in to zelo pogosto tudi z uspehom — izgovarjajo na to, da so „izpolnjevali samo povelja“. Morada se po takih „poveljih“ ravnavo tudi skrunilci partizanskega grobišča v Žrelcu? To bi pomenilo, da je potem treba klicati na odgovornost predvsem tudi tiste, ki so dali tako „povelje“ — ki so javno in pismeno zahtevali odstranitev spo-

Primerjava, ki sili k razmišljanju

Na zgornji sliki vidimo na levi strani oskrunjeni spomenik na partizanskem grobišču v Žrelcu pri Celovcu, na desni strani pa spomenik, ki so ga leta 1963 odkrili na ljubljanskem pokopališču na Žalah Avstrijcem, ki so izgubili življenje v letih 1941—1945 v Sloveniji. Spomenik v Žrelcu, ki je bil postavljen v čast tistim, ki so se borili in žrtvovali življenje v boju proti fašizmu in s tem tudi za osvoboditev Avstrije, je bil tekom zadnjih mesecev že trikrat cilj podivjanih vandalov. Spo-

menik v Ljubljani, čeprav spominja na tiste, ki so življenje izgubili v službi nemškega okupatorja, ki je slovenskemu narodu prizadejal neizmerno gorje, pa je že devet let nedotaknjen in vedno lepo urejen, za kar ljubljanska mestna občina redno prispeva ustrezna sredstva. Oba primera bi lahko smatrali za merilo kulturnosti in človečnosti — na eni in na drugi strani. Ali ta primerjava ne sili k razmišljanju!

činskimi početljem močno škodujejo ugledu Avstrije v mednarodni javnosti.

Ravno zaradi tega splošnega ogorčenja je treba varnostne oblasti enkrat povsem jasno in nedvoumno vprašati, kako dolgo mislijo s svojo zdaj že naravnost značilno brezuspešnostjo — hote ali ne hote — še dajati pobudo za nadaljnje take izpade? Izgovor, da „ljudstvo ne sodeluje“ pri zasledovanju storilcev, je bil varnostnim organom dovolj jasno ovržen kar na licu mesta, na žrelskem pokopališču. Tam so slišali, kako ljudstvo resnično misli, ko brez vsakega ovinkarjenja vprašuje: Kako dolgo se bodo te svinjarije še ponavljale? In zahteva: Poskrbite

DEŽELNI PRORAČUN 1972:

Nadaljnje povečanje investicijske dejavnosti

Podobno kot državni proračun, o katerem smo poročali v zadnji številki, stoji tudi deželni proračun za leto 1972 v znamenju konjunktura, ki smo ji v deželi in državi pričla zadnja tri leta. Po obsegu prekaša dosedanje proračune in je z 2,3 milijarde šilingi za okroglo sto odstotkov višji, kot je bil proračun pred šestimi leti. V rednem proračunu, ki je izravnani, so predvideni izdatki in dohodki v višini 2,1 milijarde šilingov. Izredni proračun vsebuje izdatke v višini 162 milijonov šilingov, na drugi strani pa predvideva dohodke le v višini 9,5 milijona šilingov. Predvideni primanjkljaj 152,5 milijona šilingov hoče finančni referent deželne vlade pokriti z najetjem posojil, v kolikor se deželni dohodki v letu 1972 ne bi zvišali. Z ozirom na to, da bo letos deželna vlada lahko pokrila proračunski primanjkljaj z višjimi dohodki in torej brez najetja posojil, so v deželnem zboru optimistični tudi glede pokritja primanjkljaja v prihodnjem letu.

Osnutek deželnega proračuna 1972 vsebuje spet vrsto pobud za nadaljnjo poživitev gospodarske, posebej pa investicijske dejavnosti v deželi. Ta dejavnost ima svoja težišča na področju gradnje nadaljnjih šolskih poslopij, izgradnje bolnišnice ter izboljšanja omrežja oskrbe z vodo in omrežja kanalizacije. Ob teh težiščih je opaziti, da dežela v prihodnjem letu izgradnji omrežja deželnih cest ne namerava dati listega poudarka, kot je predviden v drugem petletnem programu izgradnje deželnih cest. Za grad-

njo šolskih poslopij je predvidenih nad 15 milijonov šilingov deželnih prispevkov in za izgradnjo bolnišnic nad 71 milijonov šilingov, za izboljšanje omrežja oskrbe z vodo in omrežja kanalizacije pa bo dežela s 36 milijoni šilingov prispevala 6 milijonov šilingov več kot letos. Na področju izgradnje omrežja deželnih cest bo predvidoma na razpolago 140 milijonov šilingov.

Pri obrazložitvi osnutka deželnega proračuna se je deželni finančni referent namestnik deželnega glavarja Suchanek bavil tudi

z vprašanjem zadolženosti občin, o kateri je zadnja leta čedalje več govora in ki povzroča občinskim svetom precejšnje skrbi. V tej zvezi je deželni finančni referent menil, da je marsikje ta zadolženost bolj optična kot resnična. Večinoma ima namreč svoje vzroke v investicijah za gradnjo občinskih stanovanjskih poslopij, vodovodov, kanalizacije in podobnega, torej objektov, ki donajajo, ker so vezani na določene prispevke občanov ali porabnikov. Ob naraščanju zahtev prebivalstva na področju komunalne dejavnosti je treba take oblike prednanciranja tudi v naprej pospeševati. Toda vse to dežele in države ne more razbremeniti odgovornosti, da uredita vprašanje vzdrževanja občinskih cest in vprašanje razbremenitve občin na tistih področjih komunalne dejavnosti, ki niso v stanju, da bi se amortizirala.

Prav v to smer so šla izvajanja deželnega finančnega referenta, ko se je bavil z odnosom republike do zveznih dežel in občin. Ko je v tej zvezi prijavil masivne zahteve Koroške do dunajske vlade, je bilo mogoče iz njih povzeti, da je sedanji sistem razdeljevanja davčnega donosa med republiko, zveznimi deželami in občinami zastarel in potreben dalekosežnih korektur. To tembolj, ker je sedaj v pripravi osnutek nove finančne izravnave med republiko ter zveznimi deželami in občinami, ki mora biti uveljavljena 1. januarjem 1973 in ker je z istim dnevom pričakovati tudi obsežne reforme na področju obdavčenja, ko bo sedanji davek na blagovni promet zamenjal tako imenovani davek na zvišano vrednost (Mehrwertsteuer).

Celokupno vzeto izgleda, da bo razprava o deželnem proračunu 1972 v plenumu deželnega zbora sprožila vrsto gledišč na sedanje gospodarsko politične in komunalne probleme v deželi in državi. S pobudami za tako diskusijo deželni finančni referent pri obrazložitvi osnutka deželnega proračuna ni varčeval.

(bl)

Tudi gradiščanski Hrvati

opozarjajo na gospodarsko zaostalost

Pred nedavnim so se na Gradiščanskem zaključila večtedenska slavlja, ki so jih priredili ob 50-letnici priključitve Gradiščanske k Avstriji. Na različnih prireditvah, ki so se jih udeležili tudi najvišji predstavniki Avstrije, je bilo med drugim govora o razvoju Gradiščanske v teh petih desetletjih, zlasti pa o gospodarskem razvoju v zadnjih letih, ko je „iz dežele s slamo kritimi kolibami, slabimi cestami in zaostalo strukturo nastala moderna dežela“.

Kakor pri nas na južnem Koroškem, tako je tudi na Gradiščanskem pereč problem pomanjkanje delovnih mest za domače prebivalstvo, ki se mora zaradi tega odseljevati oz. vsaj začasno iskati delo izven domačega kraja. Torej je razumljivo, da so na jubilejnih proslavah kot poseben uspeh poudarjali, da je v zadnjih 15 letih nastalo na Gradiščanskem 150 novih podjetij, s tem pa zaposlitev za tisoče ljudi.

Ampak gradiščanski Hrvati s to pohvalo prav nič niso zadovoljni. V svojem glasilu „Hrvatske Novine“ v tej zvezi pišejo: „150 novih podjetij — toda ne pri nas.“ List pravi, da se od 150 novih podjetij, zgrajenih na Gradiščanskem v letih od 1956 do 1971, dve nahajata v Pandrofu, eno v Novem Selu, dve v Zindrofu, eno v Zorostofu, dve v Stikapronu, eno v Uzlopu in eno v Čajti.

„Če sedaj primerjamo zgoraj navedene številke s številom hrvaških vasi na Gradiščanskem, s številom, ki po uradni statistiki znaša 39, potem vidimo naslednje žalostno stanje: od treh izrazito hrvaških vasi v kraju Niuzalji sta dobili novo podjetje le dve vasi, Pandrof in Novo Selo. V okraju Željezno imamo 9 čisto hrvaških naselij, v katerih pa so nastala le 4 podjetja. V okraju Maštrof imamo dve popolnoma hrvaški vasi in eno polhrvaško vas. V nobenem od teh treh naselij ni nastalo nobeno novo podjetje. Se bolj žalostno je v okraju Gornja Polja. Tu je 11 čisto hrvaških vasi in vse te vasi so brez sleherni industrije. V okraju Borta imamo 9 hrvaških vasi in le v Čajti eno samo podjetje. V okraju Novi Grad imamo 4 izključno hrvaške vasi, ki so brez

slehernega podjetja. Rezultat tega razvoja se kaže v najnovejši statistiki le s temnimi podatki. Ali je treba dodati še kako besedo?“ — poudarjajo Hrvatske Novine.

Gradiščanski Hrvati, katerih vodilni predstavniki so ob jubileju Gradiščanske prejeli različna odlikovanja in priznanja, pa so ob tej priložnosti opozarjali tudi na neizpolnjene obveznosti Avstrije do svojih manjšin. Poudarili so, da že dolgo in neprestano pošiljajo vladi in drugim uradnim organom Avstrije zahteve po izpolnjevanju člena 7 državne pogodbe, da bi se končno dale manjšinam v Avstriji zajamčene pravice, med katerimi je pravica do šolanja v materinem jeziku v šolah, pravica do dvojezičnih napisov krajev in že številne druge pravice.

MEDNARODNA BANKA ZA OBNOVO pomaga Jugoslaviji pri njeni izgradnji

Jugoslavija je članica Mednarodne banke za obnovo in razvoj že od njene ustanovitve, do prvih finančnih stikov pa je prišlo leta 1949. Prva štiri leta so znašali krediti, ki jih je dala Mednarodna banka Jugoslaviji, okrog 15 milijonov dolarjev letno. V letih od 1953 do 1961 Mednarodna banka Jugoslaviji ni dajala kreditov, ker je kot pogoj za odobritev novih kreditov zahtevala ureditev obveznosti predvojnne Jugoslavije. Ko so bile te obveznosti urejene, so se tudi krediti povečali. V poslovnih letih 1969 in 1970 je dobila Jugoslavija letno povprečno 98,5 milijona dolarjev, v razdobju 1970-71 pa nadaljnje kredite v skupni višini 110 milijonov.

Doslej je Mednarodna banka odobrila Jugoslaviji 20 kreditov v skupni vrednosti 585,7 milijona dolarjev, kar pomeni, da je Jugoslavija po vrednosti odobrenih kreditov na osemem mestu v svetu; pred njo so Indija, Mehika, Brazilija, Kolumbija, Japonska, Pakistan in Iran.

Mednarodna banka sodeluje s svojimi krediti pri gradnji najpomembnejših objektov v Jugoslaviji. Največ sredstev je odobrila za modernizacijo in graditev železnic, kjer znaša njen kredit 155 milijonov dolarjev. Prav tako 155 milijonov je bilo odobrenih za graditev in modernizacijo cestnega omrežja. Za industrijo in rudarstvo znašajo krediti 60,7 milijona, za energetiko 60 milijonov itd. Nadalje je dobila Jugoslavija kredit Mednarodne banke tudi za izgradnjo poštne službe, in sicer v višini 40 milijonov, medtem ko kredit za turizem znaša 30 milijonov dolarjev.

Naprave in sredstva za uničevanje in obrambo pred uničevanjem so v našem svetu prav na vrhu tehnične razvoja. Zato jih nehote, čeprav z nelagodnim občutkom, vedno znova občudujemo. Pri tem nam lajša vest skrbno oblikovana propaganda, ki trdi, da večji del vojaških dosežkov naglo prodira tudi v civilno rabo.

Seveda je res, da bi potekal razvoj letalstva mnogo počasneje, če se ne bi naslanjal na spoznanja v vojaških raziskovalnih ustanovah. Samo v vojaškem okolju je lahko dozorel jedrski pogon za ladje. Osvajanje vesolja sloni na vojaškem raketarstvu. Razvoj tankov je prinesel nova spoznanja v tehniki motornih vozil. Vojaške raziskave so prinesle nešteto novih zlitin, umetnih mas in kemičnih spojin. Radarska tehnika se je rodila v vojaškem okolju. Sodobna letalska navigacija je najprej služila vojski.

Težko bi prišli do konca. Ves čas pa nas zasleduje nelagodna

občutek. Vemo pač, da bi po isti miselni poti lahko hvalili požigalce, ker uporabljajo ogenj, ki je eden temeljev naše civilizacije.

Osnovno protislovje se seveda skriva drugje: v prastari potezi človeške narave, ki skuša nasprotja, kadar odpove sporazumeva-

življenj so doslej zahtevale vojne. Prav tako nihče ne zna oceniti, koliko so stale številke so namreč že vrtoglave, tudi če posežejo samo nekaj desetletij nazaj.

V prvi svetovni vojni je bilo pod orožjem 71 milijonov mož. Od teh jih je 10 milijonov padlo,

V petindvajsetih letih po drugi svetovni vojni so razne vojne zahtevale nad 2 milijona življenj in pregnale z domov vsaj 15 do 20 milijonov ljudi.

V prvi polovici 20. stoletja je človek porabil za vojaške namene po precej zanesljivih cenitvah dobrih 4000 milijard dolarjev (približno 100.000.000.000.000 šilingov). Ta številka pomeni zelo veliko. Na vsakega prebivalca naše Zemlje bi prišlo okroglo 1500 dolarjev, kar je spet razmeroma veliko, če upoštevamo, da živi danes vsak drugi človek v eni izmed nerazvitih držav, kjer letni družbeni proizvod na osebo niti ne doseže 200 dolarjev.

Ampak to še ni vse. Če bi uresničili vse že znane vojaške načrte za desetletje 1970-1980, bi zanje porabili nadaljnjih 4000 milijard dolarjev.

To je torej druga plat bleščeče medalje, s katero se ponša vojaška tehnika, ki predstavlja najhujšo grožnjo za obstoj človeštva v vsej njegovi zgodovini.

Najstarejši davek človeštva

nje — ali pa tudi prej — razreševati po nasilni poti.

Ob blišču vojaške moči bledijo zgodovinska spoznanja. Švicarski znanstvenik Jean-Jacques Babel trdi, da je bilo v zgodovini človeštva okrog 14.500 vojn. Natančno tega seveda ne ve nihče. Ocene se razlikujejo: francoski sociolog Gaston Bouthone je napisal knjigo „8000 mirovnih pogodb“; spet drugi raziskovalci pa trdijo, da je v človeški zgodovini, kolikor je poznamo, minilo le 200 let brez vojne.

Nihče ne zna oceniti, koliko

nad 20 milijonov pa je bilo ranjenih. Prva svetovna vojna je stala okrog 956 milijard zlatih mark.

Druga svetovna vojna je trajala 16 milijonov življenj med vojniki in 20 do 30 milijonov med civilisti. Stala je okrog 1500 milijard dolarjev (v našem denarju je to približno 37.500.000.000.000 šilingov, to je toliko denarja, da bi ga bilo dovolj za 300 državnih proračunov Avstrije v višini proračuna za prihodnje leto!) vključno 230 milijard škode zaradi uničenja lastnine in opustošenja.

POŠIROKEM SVETU

RIM. — Šef vatikanske diplomacije nadškof Casaroli je ob povratku iz Poljske izjavil, da je v razgovorih s predstavniki poljske vlade dosegel „odločen napredek“ na poti k normalizaciji odnosov med Vatikanom in Poljsko. Dejal je, da so se stališča vidno približala vsaj v osnovnih vprašanjih. Poudaril je, da so razgovori potekali v prisrčnem ozračju in da sta „obe strani pokazali pripravljenost za celovito rešitev“.

KAIRO. — Egiptovski predsednik Anvar el Sadat je prejšnji teden obiskal egiptovske čete vzdolž Sueškega prekopa. Vojakom je po poročilih tiskovne agencije dejal: „Prišel sem med vas, da vam povem, da je prišel čas za boj in da ni več upanja za mirno rešitev.“ Pozval jih je, naj bodo v boju odločni in naj svetu dokažejo, da so Egiptčani ljudstvo, ki se zna boriti in braniti svoje dostojanstvo in čast. Zadnje čase je egiptovski predsednik že večkrat izjavil, da bo leto 1971 odločilno za rešitev krize na Bližnjem vzhodu in pri tem poudaril, da Egipt ne more v nedogled živeti v stanju, ki ni ne vojna in ne mir.

BONN. — Zahodnonemška neonacistična NDP je dobila novega „führerja“. Zaradi nesoglasij z nekaterimi prvaki te stranke je dosedanjí predsednik Adolf von Tadden odstopil, za novega predsednika pa je bil izvoljen 35-letni pravnik Martin Müssung, ki je član neonacistične stranke že od njene ustanovitve leta 1964.

LONDON. — Britanski tednik „Observer“ piše, da Kitajska predlaga novo mednarodno konferenco o Indokini. Na njej naj bi spremenili ženevski sporazum iz leta 1954 in pripravili vse potrebno za popoln umik Američanov iz Azije. Takšno misel je po pisanju omenjenega lista nakazal predsednik kitajske vlade Ču En Laj, ko se je pred nedavnim v Pekingu sestel s posebnim odposlancem ameriškega predsednika Henryjem Kissingerjem.

BUKAREŠTA. — Predsednik državnega sveta Romunije Nicolae Ceausescu se je zavezal za sklicanje svetovne konference o razorožitvi. V pismu, ki ga je poslal svetovni ligi za mir, poudarja, da bi morali na konferenci razpravljati predvsem o jedrski razorožitvi.

ZAGREB. — V izjavi za zagrebško televizijo je zvezni kancler dr. Bruno Kreisky zavzel stališče do sodelovanja med Avstrijo in Jugoslavijo. Dejal je, da državi lahko sodelujeta na že tradicionalnih področjih, v gospodarstvu in kulturi, vendar tudi v zunanji politiki, ker nobena ne pripada vojaškemu bloku. Izrazil je prepričanje, da je regionalno-politično sodelovanje v celoti dosegljivo in da želi o tem razpravljati s predsednikom jugoslovanske vlade Bijedičem, ko bo leta obiskal Avstrijo.

WASHINGTON. — Voditelj demokratske večine v ameriškem senatu Mike Mansfield je predlagal, da bi Amerika, Sovjetska zveza, LR Kitajska in Japonska usmerile skupna prizadevanja v to, da bi Pacifik čim prej spremenili v območje brez jedrskih groženj.

BANGKOK. — Vojaški diktator Tanon Kitikačorn, ki je prejšnji teden prevzel oblast na Tajskem, zelo hitro uresničuje svoj diktatorski režim. Najprej je razpustil parlament, odstavil vlado in razveljavil ustavo, potem pa je razpustil tudi še vse politične stranke v deželi in izjavil, da posledne bo nihče smel ustanovljati političnih strank.

WASHINGTON. — Finančni odbor ameriškega senata je izglasoval amandma, po katerem naj bi Amerika do 15. junija 1972 število svojih vojakov v Evropi, ki trenutno znaša 310.000 mož, zmanjšala za 50.000 mož. Zahteva je bila izglasovana s 14 proti 13 glasovom, vendar mora o njej glasovati tudi še senat. Obrambni minister Laird je nasprotoval zmanjšanju ameriških čet v Evropi, ker po njegovem mnenju slabi prizadevanja za pogovore s Sovjetsko zvezo in ustvarja vtis, da Amerika ne želi držati svojih obljub.

KAIRO. — V Egiptu se množijo izjave o „neizogibnosti“ vojne z Izraelom. O njej je govoril tudi tajnik socialistične unije Zajaj, ki je dejal, da je vojna z Izraelom neogibna in da mora biti egiptovsko ljudstvo pripravljeno nanjo. Posebej pa je Zajaj poudaril, da je Egipt pripravljen žrtvovati tudi tri milijone ljudi, samo da bi pregnali Izrael z zasedenih arabskih ozemelj.

PASADENA. — Znanstveniki, ki spremljajo polet ameriške marsovske sonde „Mariner 9“, so na tiskovni konferenci sporočili zanimive podatke, ki so jih zabeležili avtomatični instrumenti. Tako med drugim pravijo, da je Mars ovalne oblike, podobno kot Zemlja sploščen na tečajih in usločen na ekvatorju. Na območju tečaja pa so zanesljivo ugotovili vodne hlape.

Praznik slovenske pesmi v Pliberku

Nedeljska proslava 40-letnice pevskega zbora SPD „Edinost“ v Pliberku je bila resničen praznik slovenske pesmi. Velika dvorana pri Schwarzlu je bila mnogo premajhna, da bi mogli dobiti prostora vsi, ki so prišli, da skupaj s pliberškimi pevci praznujejo ta pomembni jubilej.

Med navzočimi so bili tudi številni častni gostje, tako okrajni glavar dvorni svetnik dr. Wagner, pliberški župan inž. Kristan in podžupan Mirko Kumer, predstavniki orožništva, globaški župan Sadjak, jugoslovanski konzul v Celovcu Branko Čop s soprogo, predstavnik Zveze kulturnoprosvetnih organizacij Slovenije prof. Radovan Gobec, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter, predsednik Slovenske prosvetne zveze Hanzi Weiss, zastopnik Krščanske kulturne zveze prof. dr. Janko Zerzer in drugi.

Predvsem pa se je na prireditvi zbralo veliko pevk in pevcev in med njimi — kar je posebno razveseljivo — tudi člani prvotnega pliberškega zbora, poleg zborovodje Foltija Hartmana dva od štirih še živih ustanovnih članov: Matevž Krajnc še vedno kot aktiven pevec in Poldi Černic tokrat med poslušalci.

Predsednik SPD „Edinost“ Lovro Poločnik je v svojem pozdravnem nagovoru poudaril pomen pesmi kot vezi med narodi, župan Kristan je v obeh deželnih jezikih naglasil vlogo, ki jo zavzema slovenski zbor v pliberški občini, podžupan Kumer pa je orisal zgodovino jubilejskega zbora, kateri je potem pod vodstvom Foltija Hartmana izvajal prvi del koncerta. Prof. Gobec je članom zbora podelil odličja, s katerimi jih je odlikovala Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije: posamezni pevci so za dolgoletno pevsko udeleževanje prejeli Gallusove značke v bronu, srebru in zlatu, zborovodja Foltij Hartman pa Gallusovo plaketo, najvišje odlikovanje, ki ga more dobiti amater za svoje glasbeno delo. Za zaključek prvega dela sporeda je spregovoril še predsednik ZSO dr. Franci Zwitter, katerega glavne misli objavljamo na posebnem mestu.

V drugem delu so se na odru zvrstili zbori iz Podjune in Mežiške doline, ki so izvajali bogat spored narodnih in umetnih pesmi. Najprej je nastopil mešani zbor Katoliškega prosvetnega društva iz Globasnice pod vodstvom Hanzija Petnjaka, Vladimir Prušnik je vodil moški zbor Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ iz Železne Kaple, iz Prevalj sta prispela kvintet in moški zbor pod vodstvom zborovodje Kerla, mešani zbor Slovenskega prosvetnega društva „Danica“ iz St. Vida v Podjuni pa se je predstavil pod vodstvom svojega pevovodje Hanzija Kežarja. O podrobnem sporedu tukaj seveda ne moremo pisati, lahko pa v kratkih be-

sedah povemo, da je bil koncert v celoti in torej po zaslugi vseh nastopajočih lepo doživetje za številne ljubitelje slovenske pesmi, ki so posamezne zборе in vsako pesem posebej vedno spet nagradili z navdušenim aplavzom.

Po besedah zahvale, ki jo je sodelujočim zborom in njihovim pevovodjem izrekel predsednik Slovenske prosvetne zveze Hanzi

Weiss, so oder še enkrat napolnili združeni moški zbori, ki so bogato in uspelo jubilejno prireditev pod vodstvom Foltija Hartmana zaključili s Prešernovo „Zdravljico“ in tako ponovno izpričali željo po mirnem in prijateljskem sožitju med narodi.

S to prireditvijo je pevski zbor SPD „Edinost“ v Pliberku stopil v peto desetletje svojega neprekinjenega delovanja. Ob svojem jubileju je bil deležen visokih odlikovanj, lepih daril in številnih besed zahvale. Toda vse to je le zunanji izraz priznanja. Še več vredno je gotovo notranje prepričanje in zadoščenje vsakega člana zbora posebej, da je po svojih močeh in sposobnostih, predvsem z nesebično ljubeznijo in požrtvovalnostjo prispeval k temu, da je zbor skozi desetletja uspešno opravljal svojo odgovorno in pomembno nalogo pri širjenju slovenske pesmi in besede, s tem pa tudi utrjevanju narodne zavesti med našim ljudstvom. V tem smislu mu ob njegovem jubileju tudi za bodoče želimo veliko uspehov in plodnega delovanja.

„S pesmijo smo hoteli v svet...“

Štirideset let organiziranega slovenskega petja v Pliberku

Med slovenskimi pevskega zbora na Koroškem, ki se mnogi ponasajo z dolgoletno bogato tradicijo, nedvomno zavzema posebno mesto pevski zbor SPD „Edinost“ v Pliberku: že štirideset let več ali manj neprekinjeno — edina prekinitvev je bila vsiljena in nasilna v dobi nacizma — deluje pod vodstvom istega pevovodje, Foltija Hartmana. Pestro zgodovino tega zbora moremo v tem kratkem sestavku prikazati le v glavnih obrisih.

Prosvetno delovanje v Pliberku je bilo že od nekdaj zelo živo, vendar pa so pogrešali organizirano in s tem redno pevsko udeleževanje. Imeli so močan cerkveni zbor, ki je po zaslugi takratne pomožne organizacije in marljive prosvetne delavke Julke Randev občasno zapel tudi v društvenem okviru. „Za nas mlade fante pa je bilo to vse premalo,“ pripoveduje Foltij Hartman, „hotelimo s pesmijo ven v svet in mu z njo demonstrirati pripadnost slovenskemu narodu in zvestobo materinemu jeziku.“

Tako so se kmečki fantje in delavci leta 1931 združili v lastnem zboru. Začeli so z rednimi vajami in kmalu so se pokazali uspehi marljivega in vztrajnega dela: na društveni jesenski prireditvi istega leta so že zapeli nekaj pesmi. Zbor je vidno napredoval in se izpopolnjeval ter je kmalu sodeloval na raznih prireditvah ne le v okviru domačega društva, marveč tudi skupaj z drugimi zbori na velikih pevskih manifestacijah.

Predaleč bi vodilo, če bi hoteli naštevati vse tiste prireditve, pri katerih je sodeloval pliberški moški zbor, ki se mu je kmalu pridružil še deklinski zbor, iz obeh pa nastal mešani zbor, tako da je imelo pliberško prosvetno društvo izredno aktiven pevski zbor v treh za-

sedbah. Sledili so številni nastopi na domačih prireditvah v Pliberku in drugih krajih Koroške, pa tudi gostovanja, ki so jih pliberški pevci skupaj z drugimi zbori priredili v Sloveniji.

Leta 1938 je bila zadnja večja prireditev podjunskega zbora. „Potem je nastopil dolg odmor,“ spet pripoveduje Foltij Hartman, „a ne po naši krivdi. Razpršili smo se na vse strani, po bojiščih, po kacetih in drugod. Kdo prešteje ure, kdo izmeri čas, ki so ga pevci tudi v teh letih žrtvovali iz ljubezni do pesmi in materinega jezika...“

Po končani krvavi vojni so se tudi pliberški pevci spet zbrali, toda bili so močno razredčeni; marsikateri dobrega pevca in tovariša ni bilo več nazaj. Zbrali so ostanke starega zbora, tiste, ki so po tolikih preizkušnjah in doživetjih še imeli smisel za petje. Pritegnili so ostanke sosednjih zborov iz Dvora in Šmihela, pridružilo se je tudi lepo število mladih pevcev in spet so pričeli z delom.

In spet bi lahko naštevati dolgo vrsto najrazličnejših prireditev, pri katerih je pliberški zbor sodeloval ali sam ali skupaj z drugimi zbori. Nešteto je bilo teh nastopov širom po naših krajih, na velikih manifestacijah v Celovcu, pa tudi na Dunaju in Gradiščanskem ter predvsem v Sloveniji in ostali Jugoslaviji ter v Trstu, kjer povsod je slovenska pesem pričala o nezlomljivi življenjski sili koroških Slovencev. Povsod pa je bil na čelu svojih pevcev Foltij Hartman — kot pevovodja pliberškega zbora in združenih podjunskega zbora ali kot osrednji zborovodja Slovenske prosvetne zveze.

Slovenska filharmonija

SPET NAVDUŠILA KOROŠKO OBČINSTVO

Med izredna doživetja v okviru kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo nedvomno sodijo tudi vsakoletna gostovanja Slovenske filharmonije iz Ljubljane. To se je pokazalo tudi tokrat, ko je v nedeljo zvečer orkester Slovenske filharmonije priredil koncert v celovškem Domu glasbe.

Umetnike iz Slovenije je tokrat vodil novi umetniški vodja Slovenske filharmonije Oskar Danon. Pod njegovim vodstvom se je 80-članski orkester predstavil najprej s skladbo mladega slovenskega skladatelja Iva Petriča, katerega „Concerto grosso“ za godalni orkester je tokrat predstavljala sodobno slovensko glasbeno ustvarjalnost. Sledil je Haydnov koncert za trobento in orkester, pri katerem je z blestečim nastopom očaral publiko solist Tone Grčar, ki je mojstrsko obvladal tudi najbolj težke pasaže. V drugem delu koncerta pa je orkester izvajal znano 5. simfonijo ruskega skladatelja Dimitrija Šostakoviča, ki jo na Zahodu radi oblačijo v politični plašč in pri tem često pozabljajo na njeno umetniško vsebino; v izvedbi Slovenske filharmonije je bila vsekakor doživetje za vse resnične ljubitelje glasbe.

Da je bil nastop orkestra Slovenske filharmonije spet resničen kulturni užitek, je pričalo navdušenje hvaležnega občinstva.

Predsednik ZSO govoril dunajskim študentom

Na povabilo dunajske sekcije „Bund Kärntner Studenten“ je dne 17. novembra predaval predsednik ZSO dr. Franci Zwitter v novem inštitutu dunajske univerze študentom o položaju slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

Govornik je najprej kratko orisal

zgodovino koroških Slovencev, omenil njihov delež v kulturnem ustvarjanju slovenskega naroda in označil ozemlje, na katerem vse do danes živijo nesporno kot avtohtono prebivalstvo.

V glavnem izvajanju se je dr. Zwitter bavil z današnjim položajem koroških Slovencev s posebnim oziranjem na socioekonomsko strukturo, s trenutno veljavno ustavno in mednarodnopravno zaščito in v tej zvezi razumljivo predvsem z odprtimi vprašanji, ki terjajo čimprejšnjo rešitev. Referent se je dotaknil tudi kočljivih vprašanj, kot vprašanja vindišarjev, ugotavljanja manjšine in problematike ljudskih štetij. Končno je opozoril še na različne protislovenske izpade v zadnjem času in s tem indirektno odgovoril na temo, ki mu je bila zastavljena: Slovenci — diskriminirana manjšina.

Po referatu se je razvila živahna diskusija, ki je po eni strani pokazala široko odprtost večine študentske mladine in njeno razumevanje za problematiko slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Manjkalo pa tudi ni negativnih kritikov, ki so iznašali poznane argumente iz ropotarnice nemško-nacionalističnih društev, vendar je treba priznati, da tudi ti študentje niso bili izpadljivi, kakor smo to vajeni od njihovih starejših pendantov.

Dunajsko predavanje, na katero je prirediteljem uspelo pritegniti več kot 80 študentov, lahko ocenjujemo kot nadvse pozitiven dogodek, ki je pokazal, da v večini študentov ni nacionalističnih predsodkov, da gledajo na vprašanje stvarno in ga postavljajo zlasti v širši kompleks splošnega socioekonomskega razvoja naše narodne skupnosti in nemško govorečega prebivalstva v deželi.

98 TONE SVETINA

UKANA

DRUGA KNJIGA

V dvorani se je nevidno razpredala mreža smrti. Kislina je neslišno grizla žico. Plavolasi marnariški oficir je že drugič napolnil čaše in se pomenkoval s kolegom, ki si je prižgal pipo. Menila sta se, v kateri bordel pojdeteta zvečer. Pri sosednji mizi so vstali štirje možje in odšli. Okrog mize so posedli novi gostje, pri vratih pa se je gnetlo še precej čakajočih.

Simpatična natararica je prinesla pladenj s pijačo. Na mizo je postavila pivo za Mihajla.

„Pride takoj,“ se je nasmehnil plavolasec.

Tedaj se je slepeče zablistalo in vollo zagrmelo.

Dvorana se je zavila v dim in ogenj, se stresla v temeljih in se zamajala. Stena se je sesula, s stropa je padalo tramovje, stekleni drobci lestencev so deževali na množico čakajočih in ranjenih, ki jih je orjaška sila vrgla ob stene in pometala po lneh. Plavolasi mornariški oficir, bradati podmorničar in natararica so se s pivom vred razleteli v brezobličnost. Gost čad je napolnil prostor in lizal razbitine, poškrabljen s krvjo. Kosi trupel so ležali vse križem. Štokanje in kriki so odmevali med razbitinami. Nad stavbo pa se je dvignil ogromen steber dima.

Mihajlo in Seidov sta bila že na obrobju predmestja, ko sta zaslišala eksplozijo in videla dim nad strehami. Mihajlo je potegnil iz žepa cigarete. Na njegovem bledem,

visokem čelu se je svetlikalo nekaj kapljic. Moreča napekost je popustila. Bil je nepopisno utrujen in prazen, tako da bi najraje legel. Zamisljeno je opazoval steber dima nad mestom. Za njim se je v soncu lesketalo morje, ves Tržaški zaliv, in za njim soparni, kopasti oblaki.

„To naj bo za Moskvo, za vse, kar ste napravili sovjetskim ljudem in meni osebno... in vsem ljudem na tej zemlji.“ Odleglo mu je.

„Zdaj greva naravnost v divizijo. Nemci so razdraženi, treba bo iti kam drugam. Gotovo si je Pemc izmislil že kaj novega.“

„Pa pojdiva,“ je dejal Seidov.

Mihajlo je dal roko v žep in otipal napeto pištolo. Zavila sta med predmestne hiše in se oglasila pri ilegalcu. Tam sta sedla na motor in se odpeljala proti Krasu. V lica jima je pihal hladen veter z gora in jima prinašal odmeve bobnenja topov — tam se je tolkla divizija. Zavedala sta se, da nista še zunaj nevarnosti. Zato sta si želela gozda kot riba vode. Srečno sta se pripeljala do skrivališča, kjer sta pustila motor in se napotila peš v gozdove.

Na kamnitem, razoranem grebenu sta se v senci redkih borov ustavila.

12

„Javljam se na povelje. Klicali ste me, gospod general,“ se je izprsil major Wolf, udaril s petami zrcalno položčenih škornjev, pritisnil roke k bedrom in se zazrl naravnost v stroge oči resnega, nekam zaskrbljenega generalovega obličja. Vso pot z Bleda do štaba je premišljal, zakaj ga je tako iznenada poklical, pa ni mogel odkriti vzroka.

General ga je, zvest svoji tradiciji občevarjanja s podrejenimi, pustil nekaj časa stati; medtem je z očmi otipaval

njegovo zunanost in izraz, kot bi iskal nekaj, čemur bi se dalo oporekati, potem pa je dejal:

„Všeč mi je, da ste prišli v rekordnem času. Vesel sem, da je še nekaj ljudi, ki izpolnjujejo ukaze tako, kot se spodobi. Kako je pa z vašo rano?“

„Zlival sem se. Zdravi se mi kakor kači.“

„Veseli me, da lahko spet računam z vašo polno kapaciteto.“

Ponudil mu je stol.

„Sedite, gospod major. Takoj vam bom razložil, zakaj sem vas poklical. Imate civilno obleko s seboj?“

„Vse po naročilu, gospod general,“ je odgovoril Wolf.

„Rad bi se z vami posvetoval o nekaterih sila važnih zadevah. Vaši pomisleki, nekoliko pretirana fantazija ter anarhistični popadki mi pomagajo, da nisem preveč premorčen. To mimogrede. Sedaj pa takoj k stvari. Skrbi me val sabotaž in napadov na prometne zveze. Klicali so me v Berlin. Slišal sem jih! Državni vodja SS mi je zabičal, da sem osebno odgovoren za nemoženo zvezo z italijansko fronto. Poveljnik italijanske fronte se nepristano pritožuje nad nami, da transporti čet kasnjijo in da so operacije po naši krivdi otežkočene. Ali veste, kaj to pomeni? Kar poglejte: zgrabil sem jih pri Idriji, pa so udarili na Postojno. Zažgali so pogonsko gorivo, minirali naš oficirski zbor v Trstu, pri kosilu... Povsod grozne žrtve... Dognal sem, da nasprotnik žanje uspehe, ker nismo pravočasno obveščeni o njegovih namerah. Moj aparat je bil okorel. Vselej smo bili prepozni. Sedaj sem napravil reorganizacijo. Ustanovil sem štabe zaščitnih področij po pokrajinah. Dal sem jim proste roke. Po vojaški plati je vse v redu, vas pa prosim, da mi organizirate agenturo, protibandne in izvidnike. Te organe moramo brezpogojno razviti, če se nočemo iti z njimi slepe miši.“

Navezava prijateljskih vezi

med Ločami in Ribnom

Kulturna izmenjava med sosednjimi društvi tu in onstran meje je za obe strani vedno vzpodbudno vplivala na posamezne prosvetne skupine. Zato ni čudno, da so s tako obliko sodelovanja pričeli tudi prosvetaši SPD „Jepa — Baško jezero“ v Ločah, ki so doslej večinoma nastopali kot gostitelji kulturnih skupin sosednjih društev. Zdaj pa je pevski zbor omenjenega društva sklenil, da bo navezal prijateljske stike s sosednjim društvom v Sloveniji. Na posredovanje občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij je našel prijatelje pri Delavsko prosvetnem društvu v Ribnem pri Bledu. In minulo soboto so pevci prosvetnega društva v Ločah bili gost imenovanega društva.

Dobrodošlico je našim gostom izrekel predstavnik ZKPOS Radovljice,

Proračun Celovca

Prejšnji teden je bil po temeljitem in stvarnem razpravljanju (z nekaj izjemami svobodnjaških odbornikov) v celovškem magistratu soglasno sprejet osnutek proračuna za leto 1972, katerega je predložil finančni referent in podžupan mesta Celovec dr. Romauch. Da je bilo zanimanje za to debato veliko, pričča 73 govornikov, ki so posegli v razpravo.

Proračun je razdeljen na dva dela: na redni (349,731 milijona šilingov) in izredni (117,859 milijona šilingov), tako da znaša skupno 467 milijonov 590.000 šilingov in je izravnani.

Ob koncu dvodnevne razprave se je župan Ausserwinkler zahvalil finančnemu referentu in finančnemu odboru za izdelavo osnutka ter izrazil prepričanje, da se bodo uradniki in nastavljeni z vso vnemo lotili uresničevanja zadanih nalog, kot so to delali že doslej.

Podelitev kulturnih nagrad

V modri dvorani Doma glasbe je deželni glavar Sima prejšnji teden svečano podelil kulturno nagrado in štiri pospeševalne nagrade najpomembnejšim kulturnim in umetniškim delavcem Koroške, katere je predlagal kulturni svet koroške deželne vlade. Kulturno nagrado je prejel dr. Johannes Lindner, pospeševalne nagrade pa dr. Nikolaus Fheodoroff, Arnulf Komposch, G. F. Jonke in dr. Hans Sampl.

Zbrane zastopnike umetnosti, kulture in politike je pozdravil vodja kulturnega oddelka pri koroški deželni vladi dr. Mittergradnegger in jih seznanil z deli nagrajencev (o katerih smo v našem listu že poročali) in nagradami, ki znašajo: Kulturna nagrada 50.000, pospeševalne nagrade pa vsaka po 20.000 šilingov.

Dr. Fheodoroff se je v imenu nagrajencev zahvalil za visoka priznanja, godalni kvartet koroškega deželnega konzervatorija pa je poskrbel za umetniški okvir lepe slavnosti.

ce, zatem pa je spregovoril še predstavnik Slovenske prosvetne zveze. Oba govornika sta poudarila korist takega sodelovanja med krajevnimi društvi na Koroškem in v Sloveniji.

V dobro zasedeni dvorani združnega doma v Ribnem je potem pevski zbor SPD „Jepa — Baško jezero“ pod vodstvom zborovodje Šimeja Triessniga izmenoma nastopal s pevskim zborom „Viharnik“, ki deluje v DPD Ribno in je bil ustanovljen pred letom dni. Tako je gostovanje pevcev iz Loč bilo nadvse prijetno, saj so z novimi prijatelji skupaj nastopali in tako spoznali njihove kulturne dosežke. Naši pevci so nadvse ugajali s koroškimi narodnimi pesmimi, pokazali pa so, da odlično zapojejo tudi pesmi drugih slovanskih narodov, zlasti ruskih. Višek pevskega koncerta pa je bil skupni nastop obeh zborov, ki sta ubrano zapela Treiberjevo pesem „N'mav čriez izaro“. Skupno pesem je vodil Šimej Triessnig.

Po končanem sporedu so pevci izmenjali spominska darila in sklenili, da bo to njihovo sodelovanje postalo trajno. Povedati pa je še treba, da so s pevci iz Loč bili tudi domači godci, ki so prav tako sodelovali na prireditvi. Tako so se prosvetaši SPD „Jepa — Baško jezero“ dostojno predstavili tako novim prijateljem prosvetašem kakor tudi občinstvu v Ribnem.

Kulturnemu sporedu je sledilo še družabno srečanje, kjer so za dobro razpoloženje skrbeli ansambel Savski val in godci iz Loč.

Gostovanje prosvetašev iz Loč v Ribnem je bilo brez dvoma lepo doživetje za obiskovalce prireditve, v prijetnem spominu pa bo predvsem ostalo tudi Ločanom.

Š E E N K R A T :

Izlet v Sarajevo

Kakor smo kratko poročali že v zadnji številki, bo Slovenska prosvetna zveza zaradi velikega zanimanja skupaj z INEX TURISTOM na Jesenicah priredila nadaljnji izlet v Sarajevo, in sicer v nedeljo 5. decembra 1971.

Prispevek znaša na osebo šil. 480. V tej ceni je vračunana vožnja z avtobusom iz Celovca do letališča Brnik, od tam z najšodobnejšim letalom DC 9 v Sarajevo in nazaj ter od Brnika spet z avtobusom v Celovec. Zbirališče je ob 7. uri zjutraj v Celovcu, Gasometergasse 10; povratek v Celovec ob 9. uri zvečer.

Obstaja pa tudi možnost, da izletniki sami pridejo do letališča Brnik; v tem primeru se cena zniža na šil. 400 na osebo. Odhod z letalom je ob 8.30 uri, izletniki pa morajo biti vsaj pol ure prej na letališču.

Izlet bomo organizirali samo v primeru, da se bo prijavilo zadostno število udeležencev. Prispevek za potovanje je treba plačati v naprej, in sicer skupaj s prijavo najkasneje do torka 30. novembra 1971 na naslov: Slovenska prosvetna zveza, Celovec, Gasometergasse 10, tel. [0 42 22] 85 6 24.

Primer zglednega sodelovanja

Železna Kapla. — Minuli petek je bila v Železni Kapli zaključena razstava fotoamaterjev, ki so jo teden prej odprli v okviru kulturne izmenjave med občinama Železna Kapla-Bela in Kranj. Ob tej priložnosti je kulturni oddelek kapelške občine priredil literarni večer, na

Koroški slikarji razstavljajo

Izobraževalni referat sindikalne zveze za Koroško bo danes ob 18. uri zvečer v prostorih Delavske zbornice v Celovcu otvoril slikarsko razstavo, na kateri bodo razstavljali najpomembnejši koroški slikarji: prof. dr. Werner Berg, Anton Mahringer, Gieselbert Hoke, Kurt Schmidt, Werner Tatschl, Egon Wucherer, Valentin Oman, Franz Schneeweiss, Siegfried Tragatschnig, Erich Trost, Hans Hiesberger in Josef Tichi. Razstavo bo odprl predsednik izobraževalnega referata sindikalne zveze za Koroško dr. Josef Maderner.

Dne 3. decembra ob 19. uri pa bo v okviru razstave Georg Bucher bral pesmi koroških avtorjev: Johanna Lindnerja, letošnjega dobitnika kulturne nagrade dežele Koroške, Guida Zernatta, Ingeborg Bachmann, Christine Lavant, Herberta Strutza in drugih. Rudolfa Kattnigga „Slike iz Južne Koroške“ pa bodo dale večeru glasbeno obeležje.

katerem so se predstavili člani koroškega pisateljskega društva, v katerem so včlanjeni tudi nekateri koroški Slovenci.

Župan deželni poslanec Lubas je izrazil zadovoljstvo, da se je koroško pisateljsko društvo prišlo predstaviti v Železno Kaplo, torej na dvojezično ozemlje in tako izrazilo svoje široko gledanje na kulturno ustvarjalnost v deželi. Udeležencem večera so se predstavili pisatelj Lorenz Mack in Florjan Lipusch ter pesnika Walter Novotny in Valentin Polanšek, ki so brali iz svojih najnovejših del. Na prireditvi sta sodelovala tudi pevski zbor SPD „Zarja“ v Železni Kapli in nemški pevski zbor. Za povezavo med nastopi posameznih avtorjev pa sta s klavirskimi vložki poskrbeli gdč. Piskernik in ga. Karlik.

S to prireditvijo sta tako občina Železna Kapla-Bela kot Koroško pisateljsko društvo pokazala, da je sodelovanje med obema narodoma v deželi možno in to na visoki kulturni ravni. Prireditve je našla dober odmev ne le pri občinskih funkcionarjih, marveč tudi pri navzoči publiku, ki je tokrat lahko doživela pravi primer sožitja v deželi. Koroškemu pisateljskemu društvu želimo, da bi s takimi večeri šlo tudi v druge kraje v deželi.

Slovensko prosvetno društvo „Bisernica“ v Celovcu

V a b i l o

na

LITERARNI VEČER

v petek 26. novembra 1971 ob 19.30 uri v Dijaškem domu Slovenskega šolskega društva v Celovcu, Tarviser Straže 16.

Uvodno besedo bo imel ravnatelj študijske knjižnice na Ravnah dr. France Sušnik, ki bo govoril o slovenski knjigi. Kot literati pa se nam bodo predstavili domači pisatelji in pesniki Gustav Janusch, Andrej Kokot, Janko Messner in Valentin Polanšek.

Ob tej priložnosti bo Slovenska prosvetna zveza predstavila tudi novo potujočo knjižnico, ki je včlanjenim društvom odslej na razpolago.

K številni udeležbi vabi
o d b o r

Slovensko prosvetno društvo Radiše

V a i l o

na

PEVSKI KONCERT

v nedeljo 28. novembra 1971 ob 15. uri v dvorani pri cerkvi na Radišah.

Domači pevski zbor bo pod vodstvom Šimeja Wrulicha izvajal spored slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Ljubitelje lepega peja srčno vabimo, da se koncerta udeležijo v čim večjem številu.

O d b o r

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone

Partizanski korpus ne ogroža samo naše varnosti v tem delu Evrope, temveč tudi moj in vaš osebni položaj. Treba mu bo posvetiti več pozornosti. Posebno njegovemu vodstvu. Prijela me je nezadržna strast, da bi spoznal, s kom imam opraviti."

"Popolnoma soglašam, gospod general. S temi podatki vam bom lahko postregel. Včeraj sem dobil razveseljivo poročilo od agenta Alfe, enega mojih najvažnejših ljudi, ki je nekaj časa molčal, ker so ga bili ranili naši in ga vrgli iz stroja. Mislil sem že, da je izgubljen. Poroča mi zanimive stvari o vodstvu.

"Poslušajte, kaj pa je po poklicu ta prekleti Lazar, ki nam je podrl prog?"

"Kaj? Navaden mesar?"

"Hudiča je navaden! Visokokvalificiran mesar je, ko nam tako mesari in vseh koncih. Sploh pa se čudim, da nam mesarji, kamnoseki, hlapci, železarji, pastirji in učitelji delajo takšne preglavice... In to nam, šolani in do zob oboroženi vojski! Valjhun mi je poročal, da se je naših postalila totalna panika. Moramo jim izbiti strahl!"

"In še nekaj vam moram povedati," se je oglasil Wolf. "Naš stari znanec Pemc, ki je likvidiral Hrasta in meje najboljše, se je povzpela na položaj šefa obveščevalnega centra korpusa. Te sabotaže, gospod general, so uvod v nov stil bojevanja."

"Odstranite ga! To že dolgo obetate."

"Previden je. Tisti, ki sem jim ga bil odkazal, so že vsi pod rušo. To bi bil lahko opravil Hrast, če ne bi bil preneroden. Zdaj pa bo težje."

"Žrtvujte še koga. Nihče ni vreden toliko, da ga ne bi mirno žrtvovali za višje cilje. Kaj pa tista vaša lepota in njen strup?" General je zadnji stavek skoraj zlogoval, poudarjajoč besedo za besedo.

Wolfu je bilo, kot bi mu zabadal v zadnjico zarjavelo šilo. Čakal je že na generalovo vprašanje in skrbelo ga je, kako se bo izmotal.

"Nisem si še na jasnem. Kazno je, da mi jo je uničil neki bedast agent, ki je menda klonil, ko so ga dali na nateznicu. V rokah VOS je in prav gotovo jo bodo poslali v krtovo deželo, če je že niso."

General mu je porogljivo zabrusil: "Gospod major, ne jezite se zaradi trenutnega poraza. Saj raste še dosti mladega mesa in ni hudič, da si ne bi v kratkem izbrali kakšnega novega zajčka in ga poslali na ogled." Po teh besedah se je general mahoma zresnil. Napravil je nekaj odsekanih korakov in dejal:

"Gre za vojno akcijo. Sovražnik izkorišča našo neuskupljenost. Najpogosteje operira na meji moje oblasti in Julijske krajine. Za te predele se tržaški štab ne čuti odgovoren. Zanašajo se name. Moja ofenziva se je izjalovila zaradi njihove mlačnosti. Mečejo mi polena pod noge, ne vem, po čigavi zamisli. Previsoko sem se dvignil nadnje, da bi lahko trpeli moj uspeh. Zato sem se namenil v Trst, da se pogovorim s poveljujočim generalom SS. Vi se boste med mojimi opravki posvejovali s svojo ustanovo in se podrobneje zanimali za njihove stike z Angleži. Polipala jih bova tam, kjer jih bo najbolj bolelo. Poleg tega pa boste lahko obiskali svojo Romano. Gotovo ima za vas imenitne vesli."

"To je zelo pametno," se je razveselil Wolf, general pa je pozvonil adjutantku.

Adjutant je poročal, da so vozila nared in varnost zagotovljena vzdolž vse poti.

Cez nekaj minut je po glavni cesti proti Trstu zavijala kolona motociklov in avtomobilov.

General, zlektnjen v naslonjač, se je oziral po pokrajini in govoril Wolfu:

"Lepa dežela, Helmut. Ali ni častno poslanstvo, napraviti jo nemško?"

Oziral se je po gozdnatem gričevju, ki je vzniknilo iz ravnine in zastiralo obzorje. Povsod zeleni gozdovi in travniki, ki so jih poživiljali potoki in potočki... General se je rad vozil tod. Čeprav ni bilo varno, je rad tvegjal in se pred podrejenimi delal pogumnega.

"Rajmišljam, zakaj nam v Sloveniji stvari ne gredo tako, kot si želimo. Poglejte: führer nam je kmalu po začetku vojne dejal, da pameten zmagovalec postavlja premagancem zahteve v obrok. Šele potem lahko računamo s tem, da narod, ki je postal neznačajan — tak pa je vsak narod, ki se prostovoljno ukloni — kljub nasilju ne čuti razloga, da bi segel po orožju. Čim več doživi nasilja, tem bolj voljno ga sprejema. Zaradi novih, na videz posamičnih nasilstev, ki so pravzaprav ponavljajoče se in čedalje večje zatiranje, se ljudem zdi nesmiselno, da bi se postavili po robu. Raje molče in voljno prenašajo manjše gorje od hujšega zla, ki bi prišlo med nje, če bi začeli vstajati. Ta podmena je na Balkanu povsem odpovedala, čeprav je drugod po Evropi obveljala. Kar poglejmo Francoze in Poljake, ki imajo večji materialni in ljudski potencial, pa jih koljemo kot ovce. Tu pa deluje misel, ki sem vam jo nakazal, v obratni smeri. Vprašujem se, zakaj. Več nasilja — večji odpor... To je blazno ljudstvo. Samomorilsko ljudstvo, ki ne zasluži obstoja na tej zemeljski krogli."

Wolf se je skrivnostno nasmehnil. "Tisti, ki je potuhtal to teorijo, ni upošteval izjemnega razloga. Ta pa se je pojavil na Balkanu. Niste upoštevali posebnega značaja Jugoslovanov. Bojevitost, svoboda ljubijo bolj kot denar, ki ga komaj poznajo. Skromni so in fanatični. Kazno je, da so bili obroki zahtev, ki ste jih postavili, že v začetku preobilni. Zdaj, ko se je sprožil plaz — kdo ga bo zaustavil?"

za oddih in razvedrilo

DOROTHY PARKER

Izkušnje

Pogled Janevive Marion je bil blag, ustnice so se ji smehljale. Bila je bleda in ljubka kot lokvanj, ki so plavali v posodi iz modrega stekla na nizki mizici. Glas ji je bil mehak kot mirno žuborenje potoka in njene besede so bile osvežujoče kot hladna roka na vročem čelu.

Še preden se je mala Peton odločila spregovoriti, je že priznala vso svojo bolečino. Že dva tedna ni Silvija Peton videla Bruna Barklita.

„Kaj naj naredim, gospodična?“ je vprašala mala Peton.

Oči Marion so polne sočutja opazovale dekletov izmučen obraz.

„O da, veste, tudi jaz... strašno je brez njega. Srečavala sva se vsak dan. Zmeraj mi je telefoniral, ko se je vrnil domov, pa čeprav sva se ločila pred desetimi minutami. In vsako jutro mi je želel dobro jutro. Vsak dan. Oh, gospodična Marion, saj si ne morete misliti, kako je bilo lepo.“

„O, draga, lahko si mislim“ je rekla Marion, „vem to.“

„In nenadoma se je vse to končalo.“

„Mar res nenadoma, Silvija?“

„Da... se pravi... nekega večera, ko sva se razšla, mi ni telefoniral. Čakala sem in čakala. Bila sem... Ni moč verjeti, kako je to lahko važno, ta telefonski pogovor, toda bila sem obupana.“

„Vem,“ je rekla Marion, „lahko je zelo pomembno.“

„Nisem mogla spati, ničesar nisem mogla narediti. Dve uri in pol sta minili. Pomislila sem, da se mu je morda kaj pripetilo.“

„Ste res pomislili na to?“ je vprašala gospodična Marion.

„Seveda, jaz... Ne, prav imate. Vi vse veste, vse, gospodična. Nekega večera je bil ples v klubu in mislila sva, da bova odšla v klub. Toda bilo je lepše ostati z njim doma. Nisva odšla. Zato sem mislila, da je odšel na ples brez mene. In ker nisem mogla več ostati mirna, dokler tega nisem preverila, sem mu telefonirala.“

„Da,“ je rekla gospodična Marion, „telefonirali ste mu. Imate devetnajst let, mar ne? Srečala sem že ženske, ki so pri osemindesetih delale enake napake. Je bil doma, ko ste ga poklicali?“

„Da,“ je rekla Silvija, „in... prebudila sem ga, in to mu ni bilo všeč. Vprašala sem ga, zakaj mi ni telefoniral, odgovoril je, da, da ne ve, čemu bi mi še enkrat telefoniral, če pa sva se prav pred kratkim ločila in nima ničesar novega povedati. Bala sem se in zato sem zajokala.“

„In slišal je, kako ste jokali?“ je vprašala gospodična Marion.

„Da, in je rekel: Za božjo voljo! in prekinil zvezo. Tega nisem mogla prenesti in zato sem mu znova telefonirala.“

„Ubogi otrok,“ je rekla gospodična Marion.

„Rekel je, da mu je žal, ker je prekinil zvezo, in da je vse v redu, jaz pa sem bila vztrajna in prišlo je do hudih besed... Potem je prihajal vsak dan, vendar je redkeje telefoniral. Nato pa so prišli dnevi, ko me ni nič več iskal. Igral je tenis in se zabaval z drugimi.“

Nekaj kasneje se je Kathy Grandger vrnila domov in jaz... verjamem, da sta pogosto skupaj.“

„In rekli ste mu, da vam to ni všeč?“

„Da, gospodična, rekla sem mu. Tega nisem mogla preprečiti. Se sama misel se mi je zdela nora. Kathy je strašno dekle, da, nekaj najhujšega... Verjemite mi, da bi mi bilo manj hudo, če bi me pustil zaradi katerega lepšega dekleta od mene. Ne bi bilo tako poniževalno, mar ne, gospodična?“

„Ne vem, draga, žena ne vidi rada, če je zavržena zaradi lepše nasprotnice.“

„Strašno sva se prepirala in nato sva se vedno redkeje srečavala. Pri

vsakem novem srečanju sem se tako bala, da je to zadnjič, da nisem več znala biti zabavna. Vedno znova sem ga spraševala, kaj se je zgodilo, on pa mi je odgovarjal, da ni nič in da je vse v redu. Spraševala sem ga, ali sem morda naredila kaj, kar mu ni všeč, on pa je to vedno zanikal... In zdaj ga že dve nedelji nisem več videla. Kako si lahko z nekom vsak dan in nato tako nenadoma prekinitev?“

„Ste že kdaj premišljevali na prekinitev?“

„No... ja. Tako zapeljiv je, poln je vrlin. Vedno sem se bala drugih deklet. Zatrjevala sem mu, da mu bom nekega dne odveč. Šalila sem se, morda pa je bilo na tem tudi nekaj resnega.“

„Vidite, Silvija, moški nimajo radi temačnih napovedi. Vem, da ima Bruno dvajset let, toda vsi moški imajo dvajset let in nimajo radi takih stvari.“

„Rada bi bila taka kot vi, gospodična, da bi lahko vedno vedela, kaj naj naredim. Bojim se, da sem počelnjala same neumnosti... Ko bi se lahko pogovorila o tem, bi morda lahko razjasnila vse nesporazume, mislim, da bi lahko...“

„Ne, drago dete,“ je rekla gospodična, „preteklost je mrtva, nadaljujte veselo svojo pot. Ne pozabite tega

Domislice

- Prenaseljenost na svetu je privedla do tega, da v enem človeku stanuje več ljudi.
- Ljudje kažejo nenasitno željo, da bi vedeli vse, razen tistega, kar je vredno vedeti.
- Zvito je kazati zagrenjenost, kadar za to ni nobenega razloga, in ne kazati je, kadar je zanjo na pretek povodov.
- Na licu je zmeraj prostora za solze.

HUMORESKA

OZDRAVLJENI KOMPLEKSI

„Kako naj bi le postala iz mene žena!“ sem se branila, ko so me starši pričeli nagovarjati, naj bi se poročila s Petrom. „Nisem zdrava, suha sem, v otroških letih sem prebolela ošpice, skrlatinko, vnetje srednjega ušesa...“

„Tudi tvoja mati je bila vse do poroke suha,“ je rekel oče. „Zdaj jo poglej!“

Primer je bil očiten in — poročila sem se.

Kmalu se je izkazalo, da je bil moj odpor do poroke zavoljo bolezenskih predsodkov — brez podlage. Prav dobro sem shajala kot kuharica, šivilja, pomivalka, tla pa sem zmogla tako zdrgniti, da so se svetila kot sonce. Kadar sta tast ali tašča imela migreno ali revmo, sem uspešno opravljala vlogo medicinske sestre in negovalke.

Nova družina me je tako vzljubila, da so mi zapuili tudi pranje posteljnine in vsega osebnega perila. Kmalu sem z zadovoljstvom olipavala krepke mišice na svojih rokah.

Opazila sem tudi, da brez težav drvim po stopnicah v peto nadstropje z ducatom steklenic piva in živežem. Bila sem tudi nadvse hitra, ko je bilo treba nakupiti hrano za goste in pripravljane ozimnice.

Spomnim se primera: poleg svojih dveh torb sem vlekla po stopnicah še sosedin otroški voziček in sanko. Da bi ne izgubljala časa, se mi ni ljubilo čakati na dvigalo. Ucvrla sem jo po stopnicah. Tako me je opazil stanovalec iz četrtega nadstropja — trener za lahko atletiko.

„Imenitno ste gibčni!“ me je pohvalil. „Bili bi v ponos moji ekipi!“

Nisem imela časa za pogovor: Pri naslednjem srečanju me je prijel za roko.

nasveta, ko se boste srečali z Brunom. Obnašajte se tako, kot da ste se trenutek pred tem smejali.“

„Morda ga ne bom nikoli več videla. Telefonirala sem mu drugič, tretjič. Danes sem ga iskala trikrat. Ni ga bilo doma. Saj je vendar nemogoče, da bi bil vedno zunaj. Ponavadi mi odgovarja njegova mati. Vedno pravi, da ga ni. Sovraži me.“

„Kje pa, vi otrok,“ je rekla gospodična Marion. „Kadar je nekdo nesrečen, potem vedno misli, da so vsi, ki imajo karkoli opraviti z vzrokom njegove nesreče, njegovi sovražniki.“

„Oh, rotim vas, povejte mi, kaj naj naredim? Recite mi, kako vam je uspelo, da vas imajo vsi radi? Toliko stvari veste. Poslušala bom vaše nasvete... Mar res verjamete, da bi lahko bilo tako, kot je bilo prej?“

„Draga Silvija,“ je rekla gospodična Marion, „poslušajte me. Verjamem, da se lahko z Brunom spet najdeti, toda vse je odvisno od vas. In, dragi otrok, to ne bo tako hitro. In ne bo lahko. Ni takega šarma, zaradi katerega bi se ljubezen znova lahko rodila. Dvoje orožij vam je potrebno: potrpežljivost in hrabrost. Čakati morate, Silvija, to pa je težko. Naj se zgodi karkoli, ne smete mu več telefonirati. Moški nimajo radi deklet, ki tečejo za njimi. Pojdite na ples s prijatelji. Nikar se ne zapirajte v dom in ne čakajte na telefon. Ne, draga, nikar tako. Pokazali ste Brunu, kako radi ga imate in kaj pomeni za vas. Moški tega nimajo radi. Lahko je verjeti, da jim je to všeč, vendar pa to ni tako. Biti morate prijetni in vedri, kajti to je tisto, kar najprej zahtevajo. Govorite z njim veselo in nežno in ne delajte aluzij na to, kar se je že pripetilo. Sovražijo spomin na žalost. Še posebno pa mu ne smete ničesar očitati. Izogibati se morate preprirom. Nič ne prizadene moškega tako zelo kot ravno spoznanje, da žena izgublja dostojanstvo. Razumeti morate dejstvo in sprejeti ga morate — da včasih želi iti ven tudi s kom drugim, ne samo z vami. Ne sprašujte ga ne kod ne zakaj. Noben človek nima tega rad. Ne bo odšel, dokler bo čutil, da ga ne zadržujete. In nikar ne ustvarjajte v njem občutka krivde, pa naj je naredil karkoli. To je dolga in težavna pot, vendar edina.“

„Razumem, gospodična,“ je rekla. „Razumem, to mora pomagati in to ni lahko.“

„Vedno je bilo tako,“ je rekla gospodična Marion.

„Poskušala se bom ravnati po vaših nasvetih. Najprej pa bom poskusila biti taka, kakršni ste vi. Vsi ljudje bi vas morali oboževati. Vi

ste prekrasni. Dovršeni. Kako to, da vedno veste, kaj je treba narediti?“

Gospodična Marion se je nasmehnila.

„No, vidite, imam nekaj let več kot vi... in nekaj več izkušenj.“

Mala Peton je odšla. Marion je pogledala na uro in nalahno vzkliknila. Nato pa je vsak trenutek pogledovala, ali se kazalec na uri premika. Prižgala je cigareto in opazovala dim, ki se je dvigoval v spiralah. Nato se je nenadoma dvignila in stopila k telefonu.

Knjiga - najlepše darilo!

Ko boste izbirali darila za svoje otroke, pomislite, da je najlepše darilo — dobra knjiga.

- Tone Seliškar: **FANTU SO ZRASLA UŠESA**, pisateljevi šil. mladostni spomini, 232 str., ilustr., kart. 75
- Stevenson: **OTOK ZAKLADOV**, barvna slikanica, 16 str. velikega formata, br. 14
- Bertha M. Parker: **ZAKLADNICA NARAVE**, narava in njeni pojavi v besedi in sliki, 216 str. vel. formata, barvne ilustracije, kart. 100
- Prežihov Voranc: **PRVI MAJ**, barvna slikanica, 16 str. velikega formata, kart. 18
- France Bevk: **PASTIRCI PRI KRESU IN PLESU**, otroške pesmi in igre, 64 str., ilustr., br. 26
- Jules Verne: **V OSEMDESETIH DNEH OKROG SVETA**, barvna slikanica, 16 str. vel. formata, br. 14
- Janko Moder: **NA KRILIH DOMIŠLIJE**, povestice za najmlajše, 48 str., barvne ilustr., br. 22
- Mira Miheličeva: **ŠTIRJE LETNI ČASI**, otroške povesti, 84 str., ilustr., kart. 18
- Mirko Žeželj: **PRETEKLOST V PODOBAH**, sprehod skozi stoletja, 116 str., vel. formata, barvne ilustr., ppl. 47
- Mark Twain: **KRALJEVIČ IN BERAC**, barvna slikanica, 16 str., vel. formata, br. 14
- Ivana Brlič-Mažuranič: **ZGODBE IZ DAVNINE**, otroške povesti, 32 str., vel. formata, barvne ilustr., br. 20
- Ela Peroci: **ZATO, KER JE NA NEBU OBLAK**, otroške povesti, 40 str., ilustr., ppl. 40
- A. Dumas: **ROBIN HOOD**, barvna slikanica, 16 str. velikega formata, br. 14
- Janko Moder: **PRAVLJICE IZ GOZDA**, povesti za najmlajše, 48 str., barvne ilustracije, br. 27
- Tone Seliškar: **INDIJANCI IN GUSARJI**, vesele in resne dogodivščine fantovske skupine, 168 str., ilustr., br. 18
- B. Stowe: **KOČA STRICA TOMA**, barvna slikanica, 16 str. vel. formata, br. 14
- Miloš Macarol: **MALI ELEKTROAMATER**, o koristnih in uporabnih zakonitostih elektrike, 112 str., ilustr., br. 19

Posamezne knjige lahko naročite tudi po pošti. Plačilo možno v obrokih.

KNJIGARNA „NAŠA KNJIGA“ CELOVEC WULFENGASSE

„Ali bi lahko govorila z gospodom Lorenom, prosim?“ je rekla čez nekaj sekund. „Ah, ni ga? Da. Verjetno govorim z njegovo tajnico? Ali bi mi lahko povedali, kdaj bo prišel? Ah, razumem. Če bi prišel, bi mu povedali, prosim, naj pokliče gospodično Marion... Da, ve za mojo številko. Hvala.“

Gospodična Marion je spustila slušalko.

„Prekleta ženska,“ je rekla. „Kot da ne bi vedela za moje ime. Zakaj me sovraži... In on? Obljubil mi je, da mi bo telefoniral. Obljubil. Rekel je, da se ni nič pripetilo, da je vse v redu. Rekel je, rekel...“

Nekaj trenutkov kasneje je Marion morala kar dvakrat zastati, da si je obrisala solze, preden je lahko zavrtila številko telefona. Ko je spregovorila, je bil njen glas zlomljen in drhteč.

„Ali bi lahko govorila z gospodom Lorenom, lepo prosim?“

Za dobro voljo

CARINSKA

Carinik na meji vpraša starejšo žensko: „Vino? Žganje? Kava?“ „Na,“ mu odgovori ženska. „Če pa že imate limonado...“

NAROBE RAZUMELA

Zaradi pomanjkanja prostora so morali pevci imeti vaje kar v gostilni. Pa vpraša bčerca mamo: Kako, da gre očka vsak večer pet, saj ne zna not?“ „No že zna priti, not! Samo ven ne.“

KDOR VPRAŠA, ZVE

„Draga, koliko fantov si že pustila doslej?“ „Koliko? Ti boš peti.“

NEOPAŽEN

„Ali veš, da bi bil Tine odličen detektiv: že ves mesec hodi za Marico, pa ga sploh še ni opazila...“

DOMISELNOST

„Dajanje napitnine je za naš kolektiv žaljivo,“ piše v restavraciji. Pri izhodu je pa nabiralnik z napisom: „Tukaj vrzite za našo užaljenost.“

Športni vestnik

SAK—OLIMPIJA

Slovenski atletski klub na Koroškem je s svojim uspehom v drugem nogometnem razredu D vzbudil zanimanje tudi v sosednji Sloveniji. Ne le, da ga omenja večina slovenskih listov — posebno zadovoljstvo je sprožilo v moštvo povabilo za gostovanje v Ljubljani. Slovenski tradicionalni klub Olimpija iz Ljubljane je namreč uspešne slovenske nogometaše iz Koroške povabil v Ljubljano, da nastopijo proti kombiniranemu moštvo Olimpije. Nadalje si bodo slovenski študentje lahko ogledali prvenstveno tekmo I. zvezne lige med Olimpijo in Partizanom iz Beograda. Da bodo nogometaši slovenskega atletskega kluba nastopili „le“ proti moštvo, sestavljenem iz mladincev, leži na tem, da ima Olimpija močan naraščaj, ki se lahko meri tudi s starejšimi in boljšimi.

Ljubitelji slovenskega nogometa in navijači SAK-ja so prav tako povabljeni v Ljubljano, saj jim bodo ljubljanci nudili dve zanimivi tekmi. Prva bo pokazala razmerje moči dveh moštev sosednjih dežel, druga pa bo za Olimpijo že precej odločilna za obstoj v najvišji jugoslovanski nogometni ligi. Prijateljska in prvenstvena tekma bosta v nedeljo 28. 11. 1971 v štadionu za Bežigradom v Ljubljani.

KOŠARKA V JUGOSLAVIJI

Minulo nedeljo so bile v Jugoslaviji košarkarske tekme 3. kola zvezne košarkarske lige. Kakor je bilo pričakovati, je na sobotni tekmi med ljubljansko Olimpijo in prvim v lestvici Crveno zvezdo vladalo navdušenje, kot so ga bili vajeni na dosedanjih spopadih bivših prvakov. Ljubljanska Olimpija je tekmo sicer izgubila, vendar ni bilo nezadovoljnih gledalcev, saj so videli kvalitetno in napeto igro. Tekma se je končala 80:76 (42:37) za Crveno zvezdo. Olimpija je po porazu zdrknila v lestvici na sedmo mesto, kar priča o nizkem igralnem povprečju moštva, čeprav je bilo upati, da se bo moštvo po prvem kolu prebudilo. Moštvo Olimpije na videz morda niti ni slabše od Crvene zvezde, vendar mu manjka mladost in borbenost, ki pride posebej do izraza v skokih pod košem.

Največje presenečenje 3. kola je bilo slavje Partizana nad favorizirano Lokomotivo (82:73). Ostala moštva so se ločila takole: Borac—Rabotnički 100:88, Jugoplastika—Oriolci 109:68, Željezničar—Radnički 67:68 in Beograd—Zadar 79:77. V prihodnjem kolu bo Olimpija nastopila proti moštvo Radnički.

ITALIJA—AVSTRIJA 2:2

Nogometna tekma kvalifikacijske skupine 7 za evropsko prvenstvo narodov med Italijo in Avstrijo se je v Rimu končala pred 80.000 gledalci z velikim presenečenjem. Čeprav je bilo o skupinski zmagi že vse odločeno, se je Avstrija povzpela k podvigu in izvrstno zaigrala pred navdušenimi navijači. Z izvrstno taktiko in velikim zamažanjem bi avstrijska reprezentanca skoro zrušila velikega nasprotnika, saj je še nekaj minut pred koncem vodila 2:1. Gole za Avstrijo sta strelila Jara in Sara, za Italijo pa sta bila uspešna Prati in de Sisti.

Da ima avstrijska reprezentanca izvrstne posameznike, pričajo štirje zaderki Paritsa (v Rimu ni igral), s katerimi je bil najuspešnejši napadalec kvalifikacijske skupine. Avstrija je končno zbrala iz 6 tekem 7 točk, napadalcu pa so bili s 14 zaderki najboljši.

Ob začetku naslednjega leta pa se bo avstrijska nogometna reprezentanca pripravljala za svetovno prvenstvo 1974 v Münchenu. V svoji kvalifikacijski skupini bo imela za nasprotnike Madžarsko, Malto in Švedsko.

DROBNE VESTI

Mladi avstrijski avtomobilski dirkač Niki Lauda bo nastopil 8. januarja naslednjega leta v Buenos Airesu na 1000-kilometrski dirki. Lauda bo vozil avtomobil znamke Lola (2 litra), njegov partner pa bo Kinnunen ali Bonnier. Vest sama ni nič nenavadnega, zanimivo pa je, da je poslal Laudi povabilo na dirko najznamenitejši nekdanji avtomobilski dirkač, ki še ni bil nikdar svetovni prvak, Argentinec Juan Manuel Fangio.

Najuspešnejši kolesar letošnje sezone je Eddy Merckx. Že tretjič zapovrstjo je osvojil največ točk v „Super-Prestige-Pernod“, v celoletnem točkovalnem sistemu, vendar je bila letos razlika do drugega v lestvici največja. Merckx je zbral 420 točk. Letošnja sezona je bila za Belgijca sploh najuspešnejša, saj je zabeležil 53 zmag. Drugo mesto tega točkovanja je zasedel Španec Luis Ocana.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gossmatengasse 10, tel. 85-6-24. — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

O koroški gozdni poučni poti

Na ozemlju Avstrije je urejenih 23 „gozdnih poučnih poti“, od katerih je ena na Koroškem in sicer na ozemlju Križne gore na severozapadni periferiji mesta Celovca. Ta pot se prične pri botaničnem vrtu in se v loku konča po 2,5 kilometrih blizu izhodišča pri Švicarski hiši nad cerkvi na Križni gori.

Lastnik te poti je občina Celovec, vzdržuje in oskrbuje pa jo Koroška gorska straža (Kärntner Bergwacht). Posebni zanimivosti na tej poti sta razgledni stolp z zvezdarno in celovški botanični vrt. Namen takih poti je seznaniti širše množice z gozdom, kjer se predvsem mestni ljudje lahko naučijo svežega gozdnega zraka; prikažejo pa tudi vlogo, ki jo igra gozd kot vodni in lesni rezervoar.

Tudi vodenje šolskih skupin po tej „poučni gozdni poti“ je možno, samo je to treba prej javiti ali koroškemu gozdarskemu društvu (Kärntnerischer Forstverein, Obirstraße 44) ali pa koroški kmetijski zbornici, oddelek za gozdarstvo (Kammer f. Land- und Forstwirtschaft in Kärnten, Museumgasse 5), da preskrbijo vodiče. V upravi botaničnega vrta se dobi tudi kratek opis te poti in stane 5 šilingov; za vodiče in učitelje, ki vodijo skupine, pa so na razpolago brezplačni opisi.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.53 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.45 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgledi — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 13.50 Še vedno priljubljeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 Šport — 18.45 Note in beležke — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.05 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 Šport iz vsega sveta.

Sobota, 27. 11.: 5.05 Ljudske viže — 7.55 Naš hišni vrt — 10.00 Pretežno veselo — 11.00 Naša lepa domovina — 13.50 Za zbiralce znamk — 14.20 Kje prepevajo, tam ostanemo — 15.30 Voščila — 17.10 Glasbeni sveta — 17.40 Igralske anekdote — 18.00 Za delovno ženo — 18.40 Umetnostna in kulturna kritika — 19.40 Melodija in ritem — 20.10 V razpoloženju operete — 21.30 Ljubljanci občinstva nekdanj in danes — 22.22 Plesna glasba po naročilu.

Nedelja, 28. 11.: 6.10 Igra na orgle — 7.35 Ljudska glasba — 8.05 Kmetijska oddaja — 8.15 Kaj je novega — 9.45 Zveneč mozaik — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.03 Za avtomobiliste — 13.10 Ogledalo Mestnega gledališča — 13.45 Iz domovine — 14.30 Voščila — 16.10 Otroška oddaja: Hudci in trije vojaki — 16.30 Dunaj, melodija mesta — 17.05 Sprehod skozi advent — 18.00 Majhen večerni koncert — 18.30 Koroški portret — 18.45 Zborovsko petje — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Deželni razgledi — 20.10 Avstrijska rallye — 21.15 Zveneča Avstrija.

Ponedeljek, 29. 11.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Šolska oddaja — 10.15 Prometna vzgoja — 10.30 Zgodovinske osebnosti v književnosti — 11.00 Ljudske viže — 14.30 Knjižni kotiček — 14.45 iz deželnega vzgojnega programa — 15.00 Iz štajerskega glasbenega življenja — 16.15 Za ženo: Manipulirani mladostnik — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Zabavna oddaja — 18.00 Oddaja kmetijske zbornice — 18.45 Note in beležke — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 „Smrtni prizor“, slušna igra — 21.30 Robert Stolz dirigira.

Torek, 30. 11.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.15 Aktualno gospodarsko dogajanje — 10.30 Odrski liki svetovne književnosti — 11.00 Ljudske viže — 14.30 Predstavljamo vam — 14.45 Koroški visokoškolski tedni — 15.00 Ljudska glasba iz štajerske — 16.15 Za ženo: Manipulirani mladostnik — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Avstriji o Avstriji — 18.00 Oddaja sindikalne zveze — 18.45 Note in beležke — 19.15 Na obisku pri koroških pihalnih godbah — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 Orkestrski koncert — 21.30 Vesela matematika.

Sreda, 1. 12.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.15 Šolska oddaja — 11.00 Planinske viže — 14.45 Koroška pesem — 15.00 Štajerske orgle — 16.15 Za ženo: Manipulirani mladostnik — 16.30 Operetni koncert — 17.00 V dunajski kavarni — 18.00 Oddaja združenja Industriancev — 18.45 Note in beležke — 19.15 Jezik domovine — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 Domovina Avstrija — 21.00 Za prijatelja planin — 21.15 Neznano in redko v avstrijski ljudski glasbi.

Četrtek, 2. 12.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.00 Šolska oddaja — 11.00 Zima že prihaja — 14.45 Zabeleženo na koroških cestah — 15.00 Iz štajerskega glasbenega ustvarjanja — 16.15 Za ženo: Manipulirani mladostnik — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Operetne melodije — 17.50 Odškodninsko pravo — 18.00 Oddaja zbornice obrtnega gospodarstva — 18.45 Note in beležke — 19.15 Dom in šola — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 Lovska ura — 21.15 Iz domačega glasbenega ustvarjanja — 22.20 Dunajski solistični orkester.

Petek, 3. 12.: 5.05 Veselo zaigrano — 9.00 Pionirji tehnike — 9.30 Klavirska glasba — 10.30 Tragedije svetovne književnosti — 11.00 Ljudske pesmi — 14.45 Literatura iz štajerske — 15.00 Zborovska glasba — 16.15 Žena v kmetijstvu — 16.45 Otroški zbori — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.00 Oddaja delavske zbornice — 18.45 Note in beležke — 19.15 Zabavno iz umetniške postilje — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 To radi poslušamo — 22.20 Pogled k sosedu.

Slovenske oddaje

Sobota, 27. 11.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca — 14.00 Narodna-zabavne melodije.

Nedelja, 28. 11.: 7.00 Duhovni nagovor — 8 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 29. 11.: 13.45 Informacije — Iz ljudstva za ljudstva.

Torek, 30. 11.: 13.45 Informacije — Slovenski solisti — Nova slovenska literatura.

Sreda, 1. 12.: 13.45 Informacije — Za naše mlade poslušalce — Pesmi za mladino.

Četrtek, 2. 12.: 13.45 Informacije — Prof. Črtomir Zorec: Prešernove vezi s Koroško.

Petek, 3. 12.: 13.45 Informacije — Poper in sol.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in admevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nokturno.

Sobota, 27. 11.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Pihalni orkester RTV Ljubljana — 12.10 Iz opusa Edvarda Griega — 12.40 Po domače z domačimi vižami — 14.10 Sobotna popoldne za mladi svet — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.45 S knjižnega trga — 17.10 Gramo v kino — 17.50 Z ansamblom Jazeta Kampiča — 18.15 Iz operetnega sveta — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.15 Z ansamblom Mihe Dovžana — 20.00 Naših trideset let, prenos iz Jajca — 21.30 Godala v ritmu — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 28. 11.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.20 Voščila — 13.30 Nedeljsko športno popoldne — 15.30 Ob 29. novembru, reportaža — 16.00 Z domačimi ansambli in pevci — 16.30 Trideset let v anekdotah — 17.05 V svetu opernih melodij — 17.30 Radijska igra — 18.25 Lahka glasba — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Vedre in vesele melodije za predvečer praznika.

Ponedeljek, 29. 11.: 6.00 V praznično jutro — 6.50 Danes za vas — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Naši najmlajši pojo na prazničen dan — 9.05 Vedri zvoki za prijetno razvedrilo — 10.05 Pesmi o republiki — 10.20 Delegati na II. zasedanju AVNOJ-a, reportaža — 10.45 Lepe melodije — 11.15 „Čuje se odmev korakov...“, iz slovenske simfonične glasbe — 12.10 Čestitke za praznik — 13.30 Povezanost Slovencev z drugimi jugoslovanskimi narodi, reportaža — 14.20 Pojo najbolj znani operni pevci našega časa — 15.15 Revija pevcev in nasamblov domačih napetov — 16.00 Partizanski filmski junak — 16.30 Iz jugoslovanske filmske glasbe — 17.05 Priljubljeni jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 17.30 Radijska igra — 18.39 Lahka orkestralna glasba slovenskih avtorjev — 19.15 Godala v ritmu — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Vedre melodije — 22.15 Zaplešite z nami — 23.05 Kajuh: Pesmi — 23.15 Godala za lahko noč.

Torek, 30. 11.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Skladbe za mladino — 9.05 Parada popevk in zabavnih zvokov — 10.05 Simfonični plesi in rapsodije — 11.15 Po domače, veselo, poskočno — 12.10 Od melodije do melodije — 13.30 Od para žuljavih rok do gospodarskega giganta, reportaža — 14.05 Naši vokalni ansambli pojo narodne pesmi — 14.30 Z našimi majhnimi ansambli — 15.05 Orfej brez Evridike — 16.00 Melodije po narodnih besedilih — 16.30 Lahka glasba — 17.05 Ples ob petih — 18.00 Pregled jugoslovanske sodobne knjižne ustvarjalnosti — 18.40 Orkestralne melodije jugoslovanskih skladateljev — 20.00 Z našimi opernimi pevci — 20.30 Radijska igra — 21.15 Slovenska lahka orkestralna glasba — 22.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 23.05 Matej Bor: Balade — 23.15 Plesni zvoki.

Sreda, 1. 12.: 6.50 Rekreacija — 8.05 Glasbena matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Vedno lepe melodije — 9.40 Iz glasbenih šol — 12.10 Iz opere „Hoffmannove pripovedke“ — 12.40 Od vasi do vasi — 14.10 Moški zbor — 14.35 Voščila — 15.40 Z Mozartom v vedrem ritmu — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.15 Popevke s slovenskih festivalov — 18.40 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 21.30 Od melodije do melodije — 22.15 S festivalov jazza — 23.15 Slovenski pevci zabavne glasbe.

Četrtek, 2. 12.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Opera matineja — 9.05 Kočevski zbor slovenskega naroda — 9.35 Narodne pesmi iz Bosne in Hercegovine — 12.10 Iz švarove opere „Slovo od mladosti“ — 12.40 Pihalne godbe — 14.10 Pesem iz mladih gri — 14.30 Z ansamblom Majmira Sepeta — 14.45 Enajsta šola — 15.40 Violončelist Matija Lorenz — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Z ansamblom Alija Sosa — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni lokovi sedmih desetletij — 22.15 Iz sodobne češkoslovaške glasbe — 23.15 Jazz — 23.40 Popevke na tekočem traku.

Petek, 3. 12.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pes, človekov prijatelj — 9.35 Od melodije do melodije — 12.10 Igra violinist Vladimir Škerlak — 12.40 Čez polja in potoke — 14.10 Kaj nam pripoveduje glasba — 14.35 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.50 Ogledalo našega časa — 20.00 Slovenski zbori tekmujejo — 20.30 „Top pops 13“ — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz la-gov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

Obračun Rdečega križa

Na občnem zboru koroškega Rdečega križa, kateremu je predsedoval državni poslanec dr. Kerstnig, so sklenili, da bodo drugo leto posvetili nabiranju novih članov glavno skrb, s pričakovanimi prispevki pa financirali nadaljnjo izgradnjo organizacije.

V lanskem letu (1970) je imel Rdeči križ samo pri transportnih stroških za prevažanje bolnikov 1,4 milijona šilingov primanjkljaja, ki so ga krili z raznimi prostovoljnimi prispevki prebivalstva.

Iz poročil je bilo razvidno, da je Rdeči križ lani s svojimi 45 vozili prevozil 1,5 milijona kilometrov in da se je število darovalcev krvi povečalo za 915 na skupno 12.294, medtem ko jih je v letu 1969 bilo 11.379. Na 75 tečajih za prvo pomoč je sodelovalo 2700 ljudi, za karitativne namene pa je bilo izdanih 150.000 šilingov.

Dr. Kiemeswengerju je bilo na občnem zboru za velike zasluge za Rdeči križ podeljeno častno članstvo.

Avstrija 1

Sobota, 27. 11.: 14.55 ORF-koncert — 15.50 Za otroke — 16.35 Za družino — 17.00 Seniorski klub — 18.00 Tedenski obzornik — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Kaj si želiš — 21.45 Šport — 22.15 Čas v sliki — 22.30 Napad na poštni vlak, kriminalni film.

Nedelja, 28. 11.: 16.15 Za otroke — 16.45 Veronika — 17.15 Za družino — 17.45 Svet v slikah — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Veseleje z glasbo — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.10 Beseda za nedeljski večer — 20.15 Peter Alexander predstavlja specialitete — 21.45 Čas v sliki — 22.00 Iz moje knjižnice.

Ponedeljek, 29. 11.: 18.00 Portret avstrijskega mesta: Celovec — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 18.50 Potopila iz Afganistana — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Filmske zgodbe iz Avstrije 1938—1945 — 21.05 Telesport — 23.10 Čas v sliki.

Torek, 30. 11.: 18.00 Tečaj angleščine — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Indian River — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Nož — 21.25 Svet knjige — 22.25 Čas v sliki.

Sreda, 1. 12.: 10.00 Kaj morem postati — 10.30 Na obisku pri Johannu Nepomuku Davidu — 11.00 Gostilstvo: Liechtenstein — 12.00 Fizika za vsakogar — 18.00 Tečaj italijanščine — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Športni mozaik — 18.50 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Čas v sliki — 21.15 Gledališče in diskusija — 22.50 Čas v sliki.

Četrtek, 2. 12.: 10.00 Obisk v schönbrunskem akvariju — 10.30 Queens of France — 11.30 Neznano sosedstvo: Liechtenstein — 12.00 Fizika za vsakogar — 18.00 Tečaj italijanščine — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Športni mozaik — 18.50 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Čas v sliki — 21.15 Gledališče in diskusija — 22.50 Čas v sliki.

Petek, 3. 12.: 10.00 Šolska oddaja — 10.30 Zvok iz človekove roke — 11.00 Survival — 11.25 Dvanajst milijonov — 12.55 Mednarodne smučarske tekme — 18.00 Ostanj zdrav — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije — 18.41 Oddaja sindikalne zveze — 18.50 Kamar nas veter potegne — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Pesem iz Avstrije: Koroška — 21.00 Avstriji v Južni Ameriki — 22.00 Čas v sliki — 22.15 Ob koncu tedna na poti.

Avstrija 2

Sobota, 27. 11.: 18.30 Panorama — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Sladki piček mladost, film — 22.10 Telerrepriza.

Nedelja, 28. 11.: 18.30 Iz moje knjižnice — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Svetovna trgovinska mesta: Lizbona — 20.00 Smučarska gimnastika — 20.15 Odkritje, film — 21.50 Telerrepriza.

Ponedeljek, 29. 11.: 18.30 Kaj morem postati — 19.00 Spor in sprememba — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Tickets please — 21.05 Gostilna pri polni luni — 22.40 Telerrepriza.

Torek, 30. 11.: 18.30 Fizika za vsakogar — 19.00 Neznani Jaz — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Balada o srečni meji — 21.25 Zaljubljeni v glasbo, melodije in prizori iz operet — 22.10 Telerrepriza.

Sreda, 1. 12.: 18.30 Neznano sosedstvo: Liechtenstein — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Koncert OZN — 21.15 Ples na veleposlanstvu, film — 23.20 Telerrepriza.

Četrtek, 2. 12.: 18.30 Zvok iz človekove roke — 19.00 Predkolombijska kultura — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Dvanajst milijonov, dokumentarni film — 21.35 Telerrepriza.

Petek, 3. 12.: 18.30 Obiščemo razstavo — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Ob koncu tedna na poti — 20.06 Šport — 20.10 Vzgoja — 20.15 Mornar na konju, življenje Jacka Londona — 21.00 Deklica iz Flandrije, film — 22.40 Telerrepriza.